

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Факультет управління, економіки та права

(назва факультету)

Кафедра права

(назва кафедри)

«ПОГОДЖЕНО»

**керівник навч.-метод.відділу
забезп.якості вищої освіти**

доц.. Микула О.Я. _____

« ____ » _____ 2024 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Проректор з навчально-
виховної роботи
доц.. Боярчук В.М.**

_____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ У СФЕРІ ПРАВА

(для студентів II-III курсу)

(на базі юридичних служб органів місцевого самоврядування, органів законодавчої та виконавчої влади, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, нотаріату, в судах, або в системі прокуратури, або адвокатури)

Спеціальність 081 Право

(шифр і назва спеціальності)

Розробники:

Руданецька О.С., доцент кафедри права факультету економіки, управління та права ЛНУЦ, кандидат юридичних наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри права

Протокол від «29» грудня 2023 року № 7.

Завідувач кафедри права _____

(підпис)

_____ Грещук Г.І.

(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії (ради) факультету управління, економіки та права

Протокол від «12» січня 2024 року № 2.

Голова методичної комісії _____

(підпис)

_____ Ковалів В.М.

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Практика у сфері права є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки бакалаврів спеціальності «Право» на факультеті економіки, управління та права Львівського національного університету природокористування і проводиться на оснащених відповідним чином базах.

Проходження практики та виконання її програми є обов'язковим для студентів вказаної спеціальності освітнього рівня «бакалавр».

Робоча програма щодо проходження практики у сфері права визначає засади й порядок її організації та проведення, оволодіння студентами теоретичними положеннями та набуття практичних навичок для нормотворчої й правозастосовної діяльності.

Практика у сфері права має на меті набуття студентами практичних навичок для майбутньої професійної діяльності в юридичних службах, органах місцевого самоврядування, органах законодавчої та виконавчої влади, підприємствах, установах та організаціях незалежно від форми власності, в нотаріаті, в судах, або в системі прокуратури, чи адвокатури.

Тривалість практики встановлюється відповідно до навчального плану. Строки проведення практики визначаються освітньо-професійною програмою спеціальності, навчальним планом та графіком навчального процесу й заздалегідь доводяться до відома викладачів та студентів.

Здобувачі вищої освіти під час практики у сфері права повинні ознайомитись:

- з правовою основою діяльності Баз практик;
- з основними завданнями та напрямками діяльності Баз практик;
- з обсягом прав і обов'язків, змістом діяльності спеціалістів різних служб Баз практик;
- з порядком взаємодії структурних підрозділів Баз практик.

За результатами практики у сфері права здобувачі вищої освіти повинні знати:

- правову основу діяльності Баз практик у сфері права;
- основні завдання та напрямки діяльності Баз практик у сфері права;
- загальні засади правового статусу Баз практик у сфері права;
- організаційну структуру Баз практик у сфері права;
- напрямки, форми, мету і завдання правової роботи на Базі практик у сфері права;
- способи організації правової роботи на Базі практик у сфері права;

- організаційні основи діяльності юридичної служби (відділу, департаменту тощо), якщо на Базі практики у сфері права є такий або подібний структурний підрозділ;

- форми і методи взаємодії юридичної служби Базі практики у сфері права з іншими підрозділами;

- особливості організації правової роботи на Базі практики у сфері права;

- основи організації діловодства, роботи зі зверненнями фізичних та юридичних осіб та їх прийому на Базі практики у сфері права;

- основні посадові (службові) обов'язки працівників Базі практики у сфері права, які здійснюють правову роботу;

- положення посадової інструкції, посадові (службові) обов'язки, напрямки, форми, методи та методичку правової роботи працівників Базі практики у сфері права, робота яких є максимально наближеною до роботи, що доручається здобувачу вищої освіти на Базі практики у сфері права (або працівника Базі практики у сфері права, призначеного безпосереднім керівником практики у сфері права на Базі практики у сфері права);

За результатами практики у сфері права здобувачі вищої освіти повинні набути вмінь та навичок:

- самостійної організації типових форм правової роботи;

- участі в організації нетипових або складних форм правової роботи;

- аналізу та тлумачення положень нормативно-правових актів, договорів, індивідуальних правових актів;

- складання типових для правової роботи Базі практики у сфері права ділових, службових, процедурних, процесуальних та інших юридичних документів;

- формулювання обґрунтованих правових позицій, роз'яснень законодавства з питань, що є типовими для правової роботи на Базі практики у сфері права.

Мета і завдання практики

Практика у сфері права сприяє закріпленню теоретичних знань студентів і, разом з тим, дає їм можливість ознайомитися й критично аналізувати практику застосування правових норм органами держави, органами місцевого самоврядування, суду й прокуратури, суб'єктами господарської діяльності, громадськими організаціями та їх об'єднаннями тощо.

Практика у сфері права проводиться з метою:

- формування висококваліфікованого фахівця-правознавця з достатньою теоретичною й практичною підготовкою для належного виконання професійних функцій;

- закріплення та поглиблення теоретичних знань, формування й розвиток навичок самостійного вирішення конкретних, пов'язаних з правовим регулюванням життєвих ситуацій в управлінській та господарській діяльності;

- формування навичок для наукового тлумачення, використання та застосовування норм права;

- набуття вміння формувати, грамотно обґрунтовувати та відстоювати власну правову позицію, давати правильну юридичну кваліфікацію суспільнонебезпечним діям;

- формування активної життєвої позиції, виховання непримиренного ставлення до будь-яких порушень права, недотримання законності;

- формування готовності захищати права, свободи і законні інтереси громадян, інтереси суспільства і держави від протиправних посягань;

- формування вміння аналізувати та узагальнювати практику застосування матеріальних та процесуальних норм права;

- оволодіння сучасними методами та формами практичної діяльності юриста

Основні завдання практики у сфері права:

- ознайомлення з практикою роботи та досвідом організації правової роботи на базі практики, практикою застосування чинного законодавства України;

- оволодіння сучасними методами, формами організації праці в галузі майбутньої професії;

- набуття навичок розв'язання реальних завдань, використовуючи знання відповідних галузей права;

- узагальнення, систематизація, вдосконалення знань і навичок зі спеціальності;

- перевірка можливості самостійно працювати у сфері юридичної практики;

- збирання й узагальнення практичного матеріалу для написання звіту про проходження практики;

- набуття практичного досвіду, перевірка професійного рівня і ділових якостей студента.

Відповідальність за організацію та проведення практики у сфері права здобувачів вищої освіти покладається на керівництво кафедри права та відповідальних осіб Баз практики у сфері права. Навчально-методичне керівництво з виконання програми практики у сфері права забезпечують керівники практики у сфері права, науково-педагогічні працівники кафедри права Львівського національного університету природокористування.

Керівники практики у сфері права від кафедри права Університету:

- розробляють організаційно-методичні матеріали по забезпеченню практики у сфері права;

- своєчасно сповіщають керівників Баз практики у сфері права про терміни проведення практики у сфері права та кількість здобувачів вищої освіти, що скеровуються для її проходження;

- перед скеруванням здобувачів вищої освіти на Базу практики у сфері права проводять організаційні заходи, під час яких доводяться вимоги, зазначені в цій програмі;

- забезпечують здобувачів вищої освіти необхідним навчально-методичними матеріалами;

- роз'яснюють здобувачам вищої освіти порядок проходження практики у сфері права і терміни звітування про її результати;

- координують та контролюють виконання здобувачами вищої освіти програми практики у сфері права та індивідуального плану;

- у складі комісії приймають захист за результатами практики у сфері права;

- підводять підсумки проходження студентами практики у сфері права, обговорюють її результати на засіданні кафедри права.

Керівники практики у сфері права від університету зобов'язані:

- перед початком практики у сфері права провести інструктаж здобувачів вищої освіти щодо порядку проходження практики у сфері права, виконання індивідуального плану, а також правил поведінки на Базі практики;

- перевірити своєчасність прибуття здобувачів вищої освіти до місця проходження практики у сфері права, залучення їх до роботи;

- підвести підсумки проходження практики у сфері права.

Керівники Баз практики у сфері права несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики у сфері права здобувачів вищої освіти.

Обов'язки керівників Баз практики у сфері права:

- провести інструктаж здобувачів вищої освіти;

- створити здобувачам вищої освіти необхідні умови для проходження практики у сфері права;

- з початку проходження практики у сфері права розглянути і затвердити індивідуальні плани на весь період проходження практики у сфері права;

- постійно контролювати виконання індивідуального плану та дотримання вимог законодавства, охорони праці, техніки безпеки;

- забезпечувати високу якість організації та проходження практики у сфері права згідно з цією програмою та індивідуальним планом практики у сфері права;

- по завершенню практики у сфері права розглянути і затвердити письмовий звіт здобувача вищої освіти за результатами практики у сфері права;

- надати характеристику на кожного здобувача вищої освіти (видається особисто);

- підвести підсумки практики у сфері права.

Працівники Баз практики у сфері права, які є безпосередніми керівниками практики у сфері права для здобувачів вищої освіти, зобов'язані:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з особливостями об'єкта або напрямку роботи, зі структурою підрозділу і характером його роботи, з функціональними обов'язками працівників підрозділу (установи, організації);

- забезпечити контроль за оформленням необхідної документації здобувача вищої освіти;

- керувати роботою практики у сфері права, оцінювати їх роботу, передавати свій досвід, знання, навички і вміння практичної роботи;

- до закінчення практики у сфері права скласти характеристику на кожного здобувача вищої освіти, затвердити її разом зі звітом у керівника Баз практики у сфері права.

Залучення здобувачів вищої освіти для виконання ними завдань, не передбачених програмою практики у сфері права, індивідуальним планом практики у сфері права, не дозволяється.

Здобувачі вищої освіти при проходженні практики у сфері права зобов'язані:

- одержати до початку практики у сфері права від керівників практики у сфері права консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;

- знати і неухильно дотримуватися вимог цієї програми практики у сфері права;

- своєчасно прибути до місця практики у сфері права;

- не пізніше, ніж протягом трьох робочих днів з дня прибуття на Базу практики для проходження практики у сфері права скласти відповідно з програмою практики індивідуальний план;

- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;

- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені індивідуальним планом практики;

- ретельно і у повній відповідності із цією програмою вести і оформлювати документи практики у сфері права;

- проявляти організованість, дисциплінованість, ініціативу;

- неухильно дотримуватись вимог законодавства України, правил внутрішнього трудового розпорядку;

- нести відповідальність за виконану роботу;

- ретельно вести щоденник, детально відображаючи в ньому зміст роботи, яка виконується щодня з її коротким аналізом;

- за 2-3 дні до закінчення практики у сфері права скласти звіт та затвердити його у керівника Баз практики;

- по закінченню практики, але не пізніше, ніж за три дні до дня захисту практики у сфері права, подати викладачеві – керівнику практики звітні матеріали (письмовий звіт, щоденник практики у сфері права, характеристику з місця проходження практики у сфері права, матеріали практики);

- негайно повідомити керівника практики від Бази практики у сфері права та керівника від університету про неможливість з'явитись на практику у сфері права або продовжити практику.

Зміст практики у сфері права

Зміст програми практики у сфері права включає два розділи. У першому розділі вказуються завдання, які вирішуються студентами на всіх базах практики. У другому розділі вказуються завдання, які враховують специфіку окремих баз практики (державних органів, органів місцевого самоврядування, судів, правоохоронних органів, господарюючих суб'єктів тощо).

Рекомендовані завдання практики у сфері права для всіх баз практики: Ознайомитися із законодавчими та іншими нормативно-правовими актами, що регламентують правовий статус конкретного місця практики чи його підрозділу (далі – бази практики).

Ознайомитися зі структурою бази практики та положеннями, що регламентують статус окремих її структурних підрозділів;

Ознайомитися із штатним розписом та функціональними обов'язками працівників, що здійснюють правове забезпечення діяльності бази практики.

Ознайомитися з порядком ведення діловодства на базі практики.

Ознайомитися з основними формами й методами правового забезпечення діяльності бази практики.

Виявляти проблемні питання щодо правового забезпечення діяльності бази практики та формулювати обґрунтовані пропозиції щодо їх вирішення.

Зібрати фактичний матеріал щодо діяльності бази практики з метою його використання в навчальному процесі.

Форми та методи контролю

Остаточна оцінка практики визначається на підставі результатів захисту практики. При визначенні оцінки беруть до уваги: актуальність і рівень виконання індивідуального завдання; якість змісту й оформлення звіту, а також ілюстративного матеріалу; якість доповіді; якість відповідей студента на запитання у процесі дискусії; відгук керівника від підприємства.

Вимоги до звіту

Оформлений звіт разом із заповненим щоденником студент подає на перевірку керівникові практики, який ознайомлюється з його змістом, візує на титульному аркуші (за умови позитивної оцінки), виставляє оцінку. У разі наявності суттєвих відхилень від вимог щодо змісту і оформлення звіту, він повертається на доопрацювання.

Щоденник з практики у сфері права студент заповнює щоденно, відповідно до індивідуального плану – графіку проходження практики і на підставі виконаних робіт. Кожен день студент відмічає дату роботи, тему згідно робочої програми, зміст фактично виконаних робіт.

Після завершення проходження практики щоденник завіряється печаткою бази практики.

Здобувач вищої освіти захищає свій звіт про проходження практики у сфері права та його підсумки на засіданні комісії кафедри права в строк, який передбачено графіком навчального процесу.

При оцінюванні роботи здобувача вищої освіти за час проходження практики у сфері права необхідно подати такі документи:

- щоденник практики;
- відгук-характеристику з місця проходження практики;
- звіт про проходження практики.

Результати проходження практики оцінюються із врахуванням наданого відгуку-характеристики з місця проходження практики, підготовленої звітної документації та безпосереднього захисту матеріалів практики.

Підведення підсумків практики

При оцінюванні підсумкового звіту враховується письмове оформлення звітної документації, ступінь реалізації індивідуальної програми практики, характеристики керівників від бази практики та від кафедри, додержання календарного плану та графіка індивідуально-консультативної роботи та ін.

За наявності негативної характеристики керівника з бази практики або від кафедри загальна оцінка практики не може бути позитивною.

№	Оцінюванні роботи здобувача вищої освіти	Кількість балів
1.	Звіт про проходження практики	0-25 балів
2.	Конспект індивідуальних завдань	0-20 балів
3.	Щоденник практики	0-15 балів
4.	Відгук-характеристику з місця проходження практики	0-10 балів
5.	Захист матеріалів навчальної практики	0-30 балів
	Разом	0-100 балів

Підсумкова оцінка	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	здобувач вищої освіти глибоко у повному обсязі засвоїв увесь програмний матеріал; вичерпно та послідовно, грамотно й логічно його висловлює; у встановлений строк подав всі необхідні документи практики, що оформлені належним чином; володіє різноманітними навичками виконання практичних робіт; виявляє вміння самостійно узагальнювати та висловлювати матеріал, не допускаючи помилок.
83-89	Добре	B	здобувач вищої освіти твердо знає програмний матеріал, грамотно і по суті висловлює його, не допускає важливих неточностей у відповіді на запитання; має незначні зауваження щодо оформлення документів практики, може правильно застосовувати теоретичні положення та оволодів необхідними навичками при виконанні практичних завдань.
75-82		C	
68-74	Задовільно	D	здобувач вищої освіти засвоїв основний матеріал, але не знає окремих подробиць, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу та вагається при виконанні завдань, має зауваження від керівника практики, під час захисту навчальної практики надав документи практики у сфері права не в повному обсязі.
60-67		E	
35-59	Незадовільно	FX	здобувач вищої освіти не знає частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, з великими труднощами відповідає на питання, під час захисту практики у сфері права не надав всі необхідні документи практики.